

GŁOS KALISKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

PIĄTEK 2 LIPCA 1948 ROKU.

Nr. 180 (1106)

Przywileje dla Niemiec i Japonii

Marshall dyktuje swoim wasalom upokarzające warunki pomocy dla byłych napastników

NOWY JORK. PAP. W t.zw. „umowach dwustronnych“, które Waszyngton chce narzucić państwom marshallowskim, rząd amerykański nalega na udzielenie wszystkim terenom okupowanym klauzuli narodu najbardziej uprzywilejowanego.

Odnosi się to przede wszystkim do Niemiec, Korei południowej, i Japonii. Sześć państw — Wielka Brytania, Francja, Włochy, Irlandia, Norwegia i Dania — zgodziły się na spełnienie żądań Stanów Zjednoczonych odnośnie Niemiec i Korei. Jednakże Wielka Brytania nie chce narazić się Australii i Nowej Zelandii, ponieważ przyznanie Japonii klauzuli narodu najbardziej uprzywilejowanego stworzyłoby znowu możliwość zarzucenia wszystkim ryneków Dalekiego Wschodu tanimi produktami japońskimi, jak to miało miejsce przed wojną.

Również Chiny sprzeciwiają się zdecydowanie udzieleniu Japonii specjalnych przywilejów handlowych.

W ten sposób dążenie Stanów Zjednoczonych do gospodarczego „usamodzielnienia“ Japonii natrafia na poważne trudności.

MOSKWA PAP. Nawiązując do dwustronnych umów, które St. Zjednoczone zawierają

Trick reklamowy ministra Bidaut

PARYŻ PAP. — W kołach politycznych podaje się, że rząd francuski przedstawił Londynowi i Waszyngtonowi swe stanowisko w sprawie Berlina. Rząd francuski — jak podają — miał domagać się rozwiązania problemu Berlina na podstawie porozumienia 4-tych mocarstw. Na posiedzeniu Rady Ministrów — jak donoszą dzienniki — Bidault wypowiedział się za „trwałym rozwiązaniem problemu berlińskiego przez 4 wielkie mocarstwa.“

W kołach dziennikarskich wyraża się wątpliwość, czy ewentualna inicjatywa francuska w sprawie Berlina zostanie przyjęta przez Anglosasów. Krok ministra Bidault uważa się za obliczony na uspokojenie francuskiej opinii publicznej.

Nowe propozycje Bernadotte'a

w sprawie uregulowania zatargu palestyńskiego odrzucone przez Arabów

LONDYN PAP. — Agencja Reutersa donosi, że dziennik egipski, ukazujący się w Kairze, „Al Misi“ ogłosił plan pokoju w Palestynie, twierdząc, że zawiera on propozycje, przedstawione przez Bernadotte'a arabskim i żydowskiemu mężom stanu.

Plan ten według dziennika egipskiego, przewiduje co następuje:

- 1) Połączenie Transjordanii i Palestyny, 2) podział tego terytorium na dwa niezależne państwa — żydowskie i arabskie, 3) państwo żydowskie składałoby się z terytoriów, przyznanych przez ONZ, jednakże z wyłączeniem pustyni Negeb. W zamian za to państwo żydowskie otrzymałoby część Galilei od miasta Acre aż do granicy syryjsko - libańskiej. 4) Część arabska Palestyny zostałaby przyłączona do Transjordanii. 5) Haifa otrzymałaby statut wolnego portu, a statut Jaffy zostałby opracowany w terminie późniejszym, 6) Jerozolima otrzymałaby osobny zarząd i pozostawałaby pod opieką ONZ, 7) państwo arabskie i państwo żydowskie wylonilyby specjalny komitet dla rozstrzygnięcia wszelkich kwestii spornych, 8) Ten komitet miałby również za zadanie uzgadnianie polityki gospodarczej, polityki zagranicznej i spraw obrony obu państw, 9) We wszystkich sprawach, w których komitet nie doszedłby do porozumienia, musiałby się odwoływać do Rady Powierniczej ONZ, 10) Imigracja do państwa żydowskiego nie byłaby niczym skrepowana, lecz musiałaby się odbywać w myśl wytycznych, ustalonych

obecnie z 16-ma państwami Europy zachodniej w ramach pomocy marshallowskiej. „Izwiestia“ przypominają, że Marshall nie wspominał zupełnie o indywidualnych umowach, kiedy po

raz pierwszy sprecyzował swój plan „pomocy“ w znanym przemówieniu wygłoszonym na uniwersytecie Harvarda. Podkreślił on wówczas, że St. Zjednoczone udzielią zbiorowej pomocy w organizacji państw europejskich.

„Rzeczywistość jednak pokazała — pisze dziennik — że USA zastosowały wszelkie środki, aby nie dopuścić do jakiegokolwiek zbiorowego wystąpienia 16 państw europejskich w

sprawie warunków „pomocy“. Stany Zjednoczone wolały pomówić ze swoimi protegowanymi sam na sam, ponieważ ta metoda gwarantowała im większą ustepliwość ze strony petentów oraz lepszą możliwość narzucania im lichwiarskich warunków.“

„Izwiestia“ wskazują na nierówną pozycję USA i 16 państw europejskich, podczas gdy państwa te zobowiązują się w dwustronnych umowach do bezwzględnego wykonania wszystkich narzuconych im warunków i to w okresie przewyższającym nawet o 1 rok czas trwania pomocy amerykańskiej, to yankees nie zobowiązują się do niczego.

Wybory do parlamentu w Finlandii

Dwa miliony i czterysta tysięcy obywateli fińskich — stałe przy urnach

HELSINKI PAP. — W czwartek 1 lipca rozpoczęły się w Finlandii wybory do parlamentu fińskiego. Głosowanie trwa od 10-tej rano do 8-jej wieczorem w dniach 1 i 2 lipca. Parlament fiński jest jednoizbowy i liczy 200 posłów. Prawo głosu mają mężczyźni i kobiety, którzy przekroczyli 21 rok życia.

W dniu 1 stycznia 1948 r. ludność Finlandii liczyła 4.112 tys. osób, z czego prawo głosu ma ok. 2.4 miliona obywateli. Finlandia została podzielona na 15 okręgów wyborczych, obejmujących 1.500 komisji wyborczych. Każdy okręg wybiera od 8 do 32 posłów. Jedynie okręg alandzki wybiera 1 posła. Do obecnych

wyborów stanęły następujące partie: Związek Demokratyczny Narodu Fińskiego, w którego skład wchodzi Komunistyczna Partia Finlandii, Socjalistyczna Partia Jedności, Demokratyczny Związek Kobiet, Demokratyczny Związek Młodzieży.

Poza blokiem partii demokratycznych oddzielną listę wystawili: partia Socjaldemokratyczna, Narodowo-koalicyjna, Narodowo-postępowa, Związek Agrariuszy, Szwedzka Partia Narodowa i szereg mniejszych ugrupowań. Partie te występują oddzielnie, ale w pewnych okręgach niektóre partie burżuazyjne łączą się we wspólnym bloku wyborczym.

W obecnym parlamencie fińskim partia Socjaldemokratyczna ma 50 posłów, Związek Demokratyczny Narodu Fińskiego — 49, Związek Agrariuszy — 49, partia Narodowo-koalicyjna — 28, Szwedzka Partia Narodowa — 15 i Narodowo-postępowa — 9 posłów.

Chaos i zamieszanie w Bizonii

to wprowadzono „waluty marshallowskie“

BERLIN PAP. W Hamburgu rozpoczęły się masowe redukcje robotników. Szerogę przedsięwzięcia oświadczyli robotnikom, że mogą zostać z powrotem przyjęci do pracy pod warunkiem, że zgodzą się pobierać jedną trzecią swych dotychczasowych zarobków. Jak podaje agencja ADN z Frankfurtu, członkowie ludowej partii w Cassel w strefie amerykańskiej złożyli oświadczenie, w którym przyznają, że na skutek reformy walutowej robotnicy zostali pozbawieni możliwości wykupienia swoich przedmiotów żywnościowych oraz uregulowania kornego. Tym nie mniej rada gospodarcza zniósła system sztywnych cen pewnych towarów. Rada gospodarcza oświadczyła równocześnie, że nie podejmie się obrony robotników i pracowników umysłowych przed zwolnieniem ich z pracy. W okręgu reńsko-westfalskim w brytyjskiej strefie okupacyjnej wprowadza się w wielu zakładach na skutek reformy walutowej skrócony dzień pracy. Mini-

sterstwo pracy okręgu reńsko-westfalskiego podało do wiadomości, że pracodawcy muszą przeprowadzić redukcje robotników wskutek braku pieniędzy. Analogiczna sytuacja panuje w innych okręgach Niemiec zachodnich.

Jedenastu „premierów“ Claya

ma opracować „konstytucję niemiecką“

FRANKFURT PAP. — Na posiedzeniu czwartkowym gen. Clay zapoznał 11 premierów prowincji zachodnich Niemiec z zadaniami konstytuanty. Ma ona wypracować konstytucję państwa zachodnio-niemieckiego opartą na istnieniu rządu centralnego przy równoczesnym zagwarantowaniu praw poszczególnych krajów.

W razie zatwierdzenia projektu konstytucji przez szefów rządów wojskowych 3-ech stref zachodnich Niemiec, będzie on przekazany do

referendum ludowego, przeprowadzanego w każdym kraju. Konstytucja wejdzie w życie po ratyfikowaniu jej przez przynajmniej dwie trzecie krajów.

Statut okupacyjny, regulujący stosunki pomiędzy rządami wojskowymi mocarstw zachodnich, a krajami niemieckimi, przewiduje przekazanie w ręce niemieckiej władzy ustawodawczej, administracyjnej i sędziowskiej. Władze okupacyjne zastrzegają sobie kierownictwo lub przynajmniej kontrolę nad handlem zagranicznym państwa zachodnio-niemieckiego, kontrolę nad kopalniami Zagl. Ruhry, odszkodowaniami, potencjałem przemysłu, demilitaryzacją itp. oraz kontrolę nad stosowaniem nowej konstytucji.

Albania solidaryzuje się z rezolucją Biura Informacyjnego

MOSKWA PAP. — Dziennik „Prawda“ donosi z Tirany, że organ albańskiej partii komunistycznej „Baszkim“ opublikował pełny tekst rezolucji Biura Informacyjnego w sprawie Jugosłowiańskiej Partii Komunistycznej.

Papież przeciwko robotnikom

Oreźcie — podyktowane przez przemysłowców włoskich

RZYM PAP. Papież zwrócił się do robotników katolickich z orędziem, w którym porusza zagadnienie płac. Papież przyznaje że istnieje dysproporcja między płacami a potrzebami robotników. Wyraża on jednak wątpliwość, czy

dysproporcja ta wynika z tego, że zarobki są niskie. Papież wyraża przekonanie, że trudności gospodarczych robotników nie należy przypisywać niskim zarobkom, lecz raczej niepotrzebnemu wzrostowi potrzeb. „Mamy na myśli —

czytamy w orędziu — te potrzeby i wymagania, które świadczą, że współczesna antychrześcijańska nieumiarowana żądza bawienia się i użycia przeniknęła również do świata robotniczego.“

„Unita“, komentując powyższe „orędzie“, stwierdza, że trudno wręcz zrozumieć, jak papież ośmiela się używać podobnej frazeologii we Włoszech gdzie 2 miliony 300 tys. bezrobotnych żyje w skrajnej nędzy. Papież i pracodawcy pragną wśród głodnych robotników, wśród bezdomnych, bezrobotnych i bezrolnych szerzyć zasady „chrześcijańskiego umiarkowania“. W słowach papieża ujawniona została zupełna zgodność poglądów między Watykanem a przemysłowcami włoskimi, którzy dążą do dalszego obniżenia stopy życiowej robotnika.

Strajk marynarzy francuskich

Port w Marsylii — zamarł

PARYŻ (PAP). — Radio paryskie komunikuje, że na skutek strajku marynarzy francuskich w Marsylii w porcie tym stoi ok. 100 statków towarzyszeń transatlantycznych. Marynarze kilku towarzystw okrętowych postanowili ogłosić strajk demonstracyjny na znak solidarności z już strajkującymi. W wyniku tej decyzji wstrzymano wszelką komunikację pasażerską i handlową na statkach, kursujących z Marsylii.

Wynikają z tego, że zarobki są niskie. Papież wyraża przekonanie, że trudności gospodarczych robotników nie należy przypisywać niskim zarobkom, lecz raczej niepotrzebnemu wzrostowi potrzeb. „Mamy na myśli —

Kronika Kalisza

Przed „Dniem Spółdzielczości”

KOMU WINSZUJEMY

Piątek, 2 lipca 1948 roku.
Dziś: N. N. M. P., Urbana.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda MO 16-62
Miejskie Pogotowie Ratunkowe i Straż
Pożarna 21-77.
Informacja telefoniczna (Biuro nume-
merów), podawanie dokładnego czasu
12-11.
Informacja pocztowa 14-07.
Informacja kolejowa 10-51.

DYŻURY APTEK

Dziś dyżuruje apteka mgr. Pewnic-
kiego, Pl. 11 Listopada 4, tel. 16-80.

TEATRY

Piątek, dnia 2.7. o godz. 19.45 „Co-
dziennie o piątej”.

W sobotę dnia 3 b. m., w niedzielę,
dnia 4 i poniedziałek, dnia 5 lipca b. r.
o godz. 19.45 na ogólne żądanie publicz-
ności ciesząca się ogromnym powodze-
niem znana sztuka Hołuja p. t.: „Dom
pod Oświęcimiem”. Zniżki ważne. We
wtorek, dnia 6 lipca b. r. o godz. 19.45
nieodwołalnie po raz ostatni „Dom pod
Oświęcimiem” — przedstawienie sprze-
dane.

KINA

„Bałtyk”: — „Serenada w dolinie
Słońca”, godz. 16, 18, 20.
„Stylowy”: „Casablanca”, godz. 16,
18, 20.
„Wolność”: — „Ostatnia szansa”, go-
dzina 16.30, 18.30, 20.30.

Administracja — telefon nr 12, czyn-
na codziennie od godz. 9-ej do 16-ej
w soboty od godz. 9-ej do 13-ej.

Ogłoszenie

Fabryka Maszyn i Odlewów Żeliwnych
„ORKAN”
w Kaliszu
zastrudni na stałe
INŻYNIERA MECHANIKA
lub
TECHNIKA MECHANIKA

Zgłoszenia do biura fabryki przy ul.
Piskorzewie 7, tel. 18-66 w godz. urzęd-
owania.

Teatr

dla przodowników pracy

Dyrekcja i zespół artystów teatru im.
Bogusławskiego w Kaliszu w uznaniu
zasług przodowników kaliskiego świata
pracy daje w dniach 3 i 6 b.m. specja-
lne przedstawienie „Dom pod Oświęci-
miem”, poprzedzone słowem wstępnym
oraz uczeniem kaliskich zwycięzców
pracy.

**ALKOHOL NIESZCZĘSIEM
CZŁOWIEKA I NARODU!**

Na dzień 3 lipca b. r. przypada do-
roczny „Dzień Spółdzielczości”. W dniu
tym 100 milionów spółdzielców wszyst-
kich narodów, zorganizowanych w Mię-
dzynarodowym Związku Spółdzielczym
świątą triumfu swoich hasel i osiągnię-
cia swej pracy.

W Polsce Demokratycznej spółdziel-
czość znalazła głębokie zrozumienie w
całym społeczeństwie. Szczególnie waż-
ny jest wkład, jaki wnosi spółdziel-
czość w sojusz robotniczo - chłopski —
przez swe dążenie do zabezpieczenia za-
równo chłopu, jak i robotnika przed

wyzyskiem spekulanta. W ten sposób
Spółdzielczość wnosi konkretne wartości
ci w dzieło poprawienia bytu obu tych
podstawowych grup społecznych. Spół-
dzielnie Samopomocy Chłopskiej pozwa-
lają chłopu na racjonalną i nowoczes-
ną gospodarkę przez dostarczenie mu
nowoczesnych maszyn rolniczych i na-
wozów sztucznych. Zorganizowany zby-
t produkcji rolniczej przy pomocy spół-
dzielni branżowych: mleczarskich,
ogrodniczych i t. p., zapewnia produ-
centowi łatwą i korzystną sprzedaż je-
go produktów.

Wykonanie konkretnych zamierzeń
spółdzielczości leży w rękach 4 milio-
nów spółdzielców, zrzeszonych w 12 ty-
sięciach spółdzielni różnego typu. Pro-
wadzą one ponad 20 tysięcy sklepów i
6 tysięcy wytwórni, kilkadziesiąt fabryk,
oraz szeroką sieć hurtowni i magazy-
nów. Obróty ich mówią dobitnie o po-
tędzie spółdzielczości: 200 miliardów zł.
obrotów detalicznych i prawie tyleż z
hurtowych. 100 tysięcy ludzi uczy się
społecznego gospodarowania w Radach
Nadzorczych, 40 tysięcy w Zarządach i
180 tysięcy w spółdzielczych zakładach
pracy.

Przed naszą spółdzielczością stoi
obecnie zadanie dalszego znacznego roz-
szerzenia swej działalności. Każdy rol-
nik winien być członkiem Spółdzielni
Samopomocy Chłopskiej, każdy robot-
nik i pracownik umysłowy — człon-
kiem spółdzielni spożywców i miesz-
kaniowej, każdy drobny wytwórca —
członkiem spółdzielni pracy!

m Les.

Wesoły wieczór nad Prosną

Podczas Tygodnia Ligi Morskiej od-
był się w Kaliszu w ubiegłą sobotę cap-
strzyk, zorganizowany przez miejscowy
Komitet Ligi Morskiej. W capstrzyku
który przecięła ulicami miasta, wzię-
ło liczny udział społeczeństwo kaliskie.

Po zakończeniu Tygodnia Ligi Mor-
skiej odbył się w poniedziałek obchód
Wianków, który mimo niepewnej pogo-
dy wypadł doskonale. Tysiące kalisz-
zan zgromadziło się tego dnia nad Prosną,
by podziwiać iluminowane łodzie,
sztuczne ognie i t. d.

Wielkim powodzeniem cieszyły się
występy zespołów fabrycznych i harcer-
skich, które wykonały tańce ludowe,
jak również defilała kolumny wodnej,
złożonej z mnóstwa pięknie przybra-
nych łodzi wszystkich klubów. Wielką
atrakcją była „piywająca wyspa” z
obozowiskiem cyganów — pomysły i wy-
konanie młodzieży szkolnej, oraz łódź
— cegielnia Zarządu Przemysłu Mine-
ralnego. Efektowne bukiety rakiet roz-
jaśniały co chwila mroki wieczoru.

Nowy sensacyjny wynalazek

Ten sensacyjny przyrząd wynaleziony zo-
stał przez małżonków Thomasów z Paryża. U-
możliwił on niewidomym czytanie każdej
książki, wydanej zwykłym drukiem.

Elektrograf wmontowany jest w specjalnie
w tym celu skonstruowane biurko, na którym
mieści się ruchomy wózek drewniany, silnie
oświetlony padającym z góry światłem reflektora.
W wózku tym mieści się tekst drukowa-
ny. W miarę odczytywania tekstu niewidomy
przesuwa wózek, kręcąc lewą ręką wmonto-
waną tam specjalnie korbę.

I tak litera po literze, wiersze po wierszu
defilują pod silnym światłem reflektora. Obraz
oświetlonych liter chwytają przyrząd optyczny,
składający się z trzech obiektywów i przy po-
mocy luster przesyła go w znacznym powięk-
szeniu komórkom fotoelektrycznym, umiesz-
czonym w liczbie 42 wewnątrz biurka.

Stamtąd specjalny mechanizm, składający
się z serii elektromagnesów wygłębionych półko-
listo, nadaje obraz światłowy liter w formie wypuk-
łej, dostępnej dla dotyku, na niewielkiej
płytki, mieszczącej się po prawej stronie na
wierzchu biurka.

Przygotowanie do ogólnopolskiego zjazdu młodzieży

W dn. 29 ub. m. odbył się w sali Rze-
mieślników w Kaliszu zjazd delegatów
i aktywistów, 4-ech organizacji mło-
dzieżowych z Kalisza i powiatu, zebra-
nych celem dokonania wspólnego wy-
boru delegatów na Ogólnopolski Zjed-
noczeniowy Kongres Organizacji Mło-
dzieży Polskiej we Wrocławiu. W zjeź-
dzie tym oprócz delegatów poszczególnych kół ZWM, OMTUR, „Wici” i ZMD, w liczbie ponad 200 osób i miej-
scowego Komitetu Jedności wzięli
udział przedstawiciele wojewódzkich
Zarządów poszczególnych organizacji
młodzieżowych, Centralnego i Woje-
wódzkiego Komitetu Jedności, oraz
licznie przybyli w charakterze gości
przedstawiciele władz: państwowych,
ze starostą Naskrentem i prez. Bonusia-
kiem na czele, wojskowych, w osobach
D-cy Dywizji ppłk. Bąkowskim, i Z-cy
D-cy Dywizji, mjr. Pencem, S.P. —
kpt. Sienkiewiczem, partyjnych, Zw.
Zaw. oraz przedstawiciele Rad Zakła-
dowych.

Po zagajeniu Zjazdu przez Pełno-
mocnika Komitetu Jedności Młodzieży,
ob. Matuszewskiego, na przewodniczą-
cego Zjazdu powołano przewodniczą-
cego Wojewódzkiego Komitetu Jedności

— ob. Bończykowskiego. Dalej nastę-
piły przemówienia ob. starosty pow. H.
Naskrenta, Prez. Bonusiaka, Przew.
Pow. Rady Zw. Zaw. — Sztolca, przed-
stawicieli partii politycznych i Z.H.P.

Następnie przedstawiciel Centralne-
go Komitetu Jedności Młodzieży — ob.
Wróbel wygłosił referat o założeniach
ideologicznych powstającego droga zjed-
noczenia organizacji młodzieżowych
Związku Młodzieży Polskiej.

Kreśląc obowiązki zorganizowanej
młodzieży wobec społeczeństwa i Pań-
stwa, mówca wezwał zebranych do in-
tensywniejszej pracy w szeregach or-
ganizacyjnych, oraz w dziele przygo-
towania młodzieży do pracy nad odbudo-
wą kraju. „Przyszły Związek Młodzie-
ży — powiedział mówca — powinien
ogarnąć swoimi wpływami całą mło-
dzież polską, wychować prawdziwie

wolnych i twórczych obywateli pań-
stwa, związanych bratnimi więzami ze
szczerymi demokratami całego świata,
walczącymi o wolność i sprawiedliwość,
o postęp ludzkości.”

Po referacie, przyjętym entuzja-
stycznie przez wszystkich zebranych,
wywiązała się ożywiona dyskusja, w
której wielu mówców dało wyraz pozy-
tywnego ustosunkowania się do akcji
zjednoczeniowej.

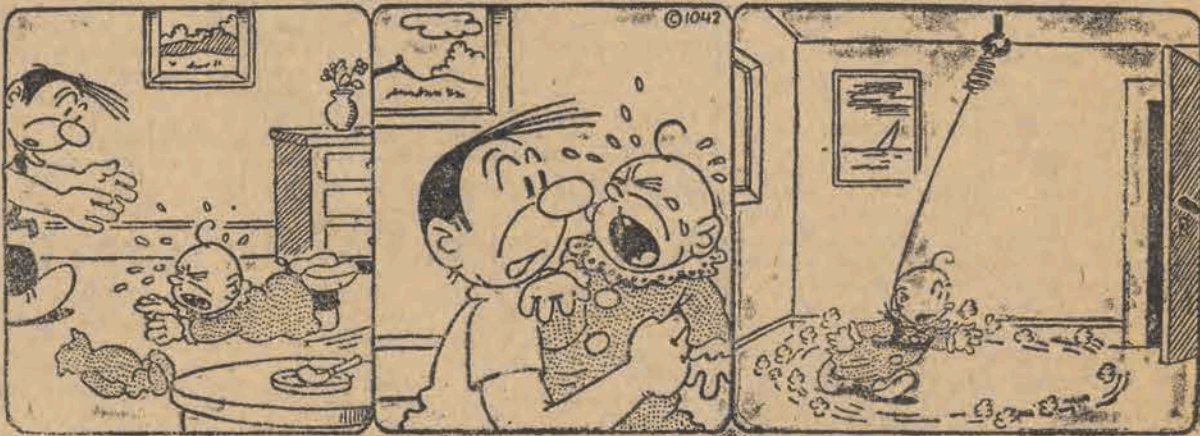
W wyniku wyborów, jako delegaci
na Zjednoczeniowy Zjazd Młodzieżowy,
we Wrocławiu wybrani zostali kol. kol.
z Z.W.M. — Jakubowski z Poznania i
Lipiński, z „Wici” — Wykretowicz z
Poznania i Piotrowski z Kalisza, z OM
TUR-u — Matuszewski z Poznania i
Bratoszewski z Kalisza, z Z.M.D. —
Tarnawski.

Rezolucja

W czasie konferencji uchwalono re-
zolucję następującej treści:
My, aktywi 4 organizacji młodzieżo-
wych ZWM, OMTUR, ZMW „Wici” i
ZMD zebrani na okresowej konferencji
wyborczej uważamy za słuszne posta-
nowienie naszych centralnych władz
organizacyjnych w kierunku zjednocze-
nia ruchu młodzieżowego w Polsce.
Będziemy budować potęgę i dobrobyt

Polski Ludowej, wychowywać nowego
człowieka, przodownika pracy, twórcę
i strażnika nowych wartości material-
nych, kulturalnych i moralnych.
Oświadczamy, że stać będziemy na
straży demokracji ludowej i granic za-
chodnich na Odrze i Nysie, a gdy zajdzie
potrzeba oddamy życie w ich obronie.
Niech żyje jedność młodzieży polskiej!
Niech żyje Polska Ludowa!

Przygody Jasia Wiercipięty

Bęci

Nie płacz!

Teraz nie upadnie!

